

U S T A W A

z dnia 19 grudnia 1963 r.

o ustroju adwokatury.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Adwokaturę stanowi ogół adwokatów i aplikantów adwokackich zorganizowanych na zasadach samorządu zawodowego.

2. Zadaniem samorządu zawodowego adwokatury jest: czuwanie nad należytym wykonywaniem przez adwokaturę jej ustawowych zadań, zapewnienie jej właściwej postawy społecznej, wysokiego poziomu etycznego i stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, sprawowanie kontroli nad ścisłym przestrzeganiem przepisów o wykonywaniu zawodu adwokata.

Art. 2. Adwokatura współdziała z sądami i innymi organami państwowymi w zakresie ochrony porządku prawnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i powołana jest do udzielania pomocy prawnej zgodnie z prawem i interesem mas pracujących.

Art. 3. Adwokat może wykonywać zawód w zespole adwokackim lub w społecznym biurze pomocy prawnej.

Art. 4. Zespół adwokacki jest podstawową jednostką organizacyjną adwokatury.

Art. 5. 1. Społeczne biura pomocy prawnej mogą być tworzone:

- 1) przy radach narodowych,
- 2) przy związkach zawodowych,
- 3) za zgodą Ministra Sprawiedliwości przy organizacjach społecznych nie wymienionych w pkt 2.

2. Społeczne biura pomocy prawnej mogą zatrudniać adwokatów na warunkach określonych w umowie o pracę.

Art. 6. Adwokat przed rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych składa wobec dziekana ślubowanie treści następującej: „Ślubuję uroczyście w mojej pracy adwokata przyczynić się ze wszystkich sił do ochrony i umacniania porządku prawnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, której wierności zawsze dochowam, obowiązki adwokata wypełniać gorliwie, sumiennie i zgodnie z przepisami prawa, zachować tajemnicę zawodową, w postępowaniu moim kierować się zasadami godności, uczciwości i sprawiedliwości społecznej”.

Art. 7. Adwokat jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzielaniem porady prawnej lub prowadzeniem sprawy.

Art. 8. Adwokat występujący przed sądem korzysta z ochrony prawnej podobnie jak sędzia i prokurator.

Art. 9. 1. Organami adwokatury są: Naczelna Rada Adwokacka, Wyższa Komisja Dyscyplinarna, Komisja Rewizyjna Naczelnej Rady Adwokackiej oraz organy wojewódzkich izb adwokackich i zespołów adwokackich.

2. Członkami organów adwokatury mogą być tylko adwokaci.

Art. 10. Naczelna Rada Adwokacka, wojewódzka izba adwokacka, zespół adwokacki i społeczne biuro pomocy prawnej mają osobowość prawną.

Art. 11. 1. Kadencja organów adwokatury trwa trzy lata, jednakże są one obowiązane działać aż do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy zebrań zespołów oraz zgromadzeń delegatów wojewódzkich izb adwokackich.

3. Poszczególni członkowie organów adwokatury mogą być odwołani przed upływem kadencji przez organ, który ich wybrał.

4. Minister Sprawiedliwości może ze względu na interes społeczny zawiesić w sprawowaniu funkcji poszczególnych członków organów adwokatury i zwrócić się do właściwego organu samorządu o ich odwołanie.

5. Uprawnienie Ministra Sprawiedliwości określone w ust. 4 nie stosuje się do członków komisji dyscyplinarnych.

Art. 12. 1. Uchwały organów adwokatury, dotyczące bezpośrednio poszczególnych osób, powinny zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne.

2. Termin do wniesienia środków odwoławczych przewidzianych w ustawie wynosi dni czternaście od dnia doręczenia orzeczenia lub uchwały.

Art. 13. 1. Zwierzchni nadzór nad adwokaturą sprawuje Minister Sprawiedliwości osobiście, przy pomocy powołanych w tym celu organów i wyznaczonych przez siebie osób.

2. Minister Sprawiedliwości, przedstawiciele organów i osoby wymienione w ust. 1 mogą uczestniczyć w posiedzeniach organów adwokatury.

Art. 14. 1. Minister Sprawiedliwości uchyla uchwały organów adwokatury sprzeczne z prawem lub interesem społecznym i może przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

2. Przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Minister Sprawiedliwości ustala wytyczne co do sposobu jej załatwienia.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do orzeczeń dyscyplinarnych.

Art. 15. 1. Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do wojewódzkiej rady adwokackiej lub Naczelnej Rady Adwokackiej o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu jej działalności.

2. Uchwała powinna być podjęta nie później niż w ciągu jednego miesiąca.

Art. 16. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, może określić liczbę zespołów adwokackich, adwokatów i aplikantów adwokackich dla poszczególnych izb adwokackich oraz ustalić plan terenowego rozmieszczenia zespołów adwokackich, adwokatów i aplikantów adwokackich na obszarze tych izb.

Rozdział 2.

Zespoły adwokackie.

Art. 17. 1. Zadaniem zespołu adwokackiego jest udzielanie pomocy prawnej.

2. Pomoc prawna polega w szczególności na:

- 1) obronie w sprawach karnych i zastępstwie stron przed sądami w granicach określonych przez przepisy prawne,
- 2) zastępstwie przed organami administracji państwowej i instytucjami, jeżeli przepisy szczególne nie wyłączają zastępstwa adwokackiego,
- 3) udzielaniu porad prawnych,
- 4) opracowywaniu aktów prawnych.

Art. 18. Zespoły adwokackie mogą na podstawie umowy podejmować się obsługi prawnej jednostek gospodarki uspołecznionej stosownie do wytycznych wydanych przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 19. 1. Członkiem zespołu adwokackiego może być tylko osoba wpisana na listę adwokatów.

2. O przyjęciu do zespołu decyduje zebranie zespołu adwokackiego.

3. Nie może być członkiem zespołu adwokat, którego dotyczy zakaz wykonywania zawodu przewidziany w art. 70, 71 lub 72.

4. Nie może być również członkiem zespołu adwokat, co do którego zapadła prawomocna uchwała o trwałej niezdolności do wykonywania zawodu na skutek upadku sił fizycznych lub umysłowych. Uchwałę taką może podjąć rada adwokacka tej izby, której członkiem jest adwokat, na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidzstwa i zatrudnienia.

Art. 20. 1. Umowę z klientem zawiera kierownik zespołu adwokackiego w imieniu zespołu.

2. Kierownik zespołu uwzględnia życzenia klienta co do wyboru adwokata, chyba że obciążenie pracą danego adwokata uniemożliwia mu podjęcie się prowadzenia sprawy. W tym przypadku kierownik zespołu proponuje klientowi innego adwokata, biorąc pod uwagę specjalizację członków zespołu i zasadę równomiernego rozdziału spraw.

3. Klient po uzgodnieniu osoby adwokata wpłaca na rzecz zespołu wynagrodzenie umówione za pomoc prawną w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami i udziela pełnomocnictwa adwokatowi.

Art. 21. 1. Kierownik zespołu wyznacza z urzędu zastępcę dla adwokata w wypadku, gdy adwokat czasowo lub trwale nie ma możliwości prowadzenia sprawy.

2. Decyzja kierownika zespołu stanowi upoważnienie dla adwokata do prowadzenia sprawy i powinna mieć formę pisemną.

3. O wyznaczeniu zastępcy kierownik zespołu zawiadamia niezwłocznie klienta.

4. W wypadku gdy adwokat prowadzący sprawę nie może wziąć osobiście udziału w rozprawie lub osobiście wykonać poszczególnych czynności w sprawie, może udzielić substytucji za zgodą kierownika zespołu.

Art. 22. 1. Zespół może odmówić udzielenia pomocy prawnej tylko z ważnych powodów.

2. Wątpliwości co do udzielenia lub odmowy udzielenia pomocy prawnej rozstrzyga rada adwokacka, a w wypadkach nie cierpiących zwłoki — dziekan.

3. W sprawach, w których pomoc prawna ma z mocy przepisów nastąpić z urzędu, zwolnić adwokata od udzielenia tej pomocy może tylko organ, który go wyznaczył.

Art. 23. 1. Adwokat może wypowiedzieć pełnomocnictwo dopiero po uzyskaniu zgody kierownika zespołu.

2. Adwokat wypowiedziawszy pełnomocnictwo jest obowiązany jeszcze przez dwa tygodnie pełnić swe obowiązki, jeżeli nie nastąpiło wcześniejsze objęcie sprawy przez innego adwokata lub zwolnienie ze strony klienta.

Art. 24. Organami zespołu adwokackiego są:

- 1) zebranie zespołu,
- 2) kierownik zespołu,
- 3) w większych zespołach komisja rewizyjna.

Art. 25. Do zakresu działania zebrania zespołu należy:

- 1) kontrola i ocena członków zespołu i aplikantów adwokackich pod względem zawodowym, etycznym i społecznym (podejmowanie uchwały w tym zakresie),
- 2) wybór delegatów do zgromadzenia delegatów,
- 3) wybór dwóch kandydatów na kierownika i w miarę potrzeby dwóch kandydatów na jego zastępcę,
- 4) występowanie z wnioskiem do rady adwokackiej o odwołanie kierownika lub jego zastępcy przed upływem kadencji,
- 5) kontrola działalności kierownika zespołu, w szczególności zaś badanie i zatwierdzanie jego sprawozdań,
- 6) uchwalanie preliminarza budżetowego zespołu,
- 7) przyjmowanie nowych członków i wykluczanie z zespołu,
- 8) podejmowanie uchwały w sprawie zmiany siedziby lub lokalu,
- 9) wybór komisji rewizyjnej,
- 10) podejmowanie uchwał w przedmiocie rozwiązania i likwidacji zespołu.

Art. 26. 1. Od uchwały zebrania zespołu adwokackiego przysługuje odwołanie do rady adwokackiej jako drugiej instancji.

2. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie uchwały zebrania zespołu.

Art. 27. Rada adwokacka z urzędu uchyla uchwałę zebrania zespołu adwokackiego sprzeczną z prawem; może także uchylić lub zmienić uchwałę zespołu adwokackiego, jeżeli wymaga tego interes społeczny.

Art. 28. 1. Kierownika zespołu i jego zastępcę powołuje rada adwokacka spośród kandydatów przedstawionych przez zespół.

2. W razie niepowołania przez radę adwokacką kierownika spośród kandydatów przedstawionych przez zespół lub w razie odwołania kierownika zespołu rada adwokacka powierza czasowo wykonywanie czynności kierownika jednemu z członków zespołu.

3. Adwokat powołany przez radę adwokacką na stanowisko kierownika zespołu, zastępcy kierownika zespołu lub któremu powierzono czasowo wykonywanie czynności kierownika, nie może odmówić objęcia tego stanowiska bez wyrażenia na to zgody rady adwokackiej.

4. W wypadkach określonych w ust. 2 wybory kandydatów na kierownika zespołu powinny odbyć się w terminie wyznaczonym przez radę adwokacką, nie później jednak niż w ciągu dwóch miesięcy od doręczenia zespołowi uchwały odmawiającej powołania lub odwołującej kierownika.

Art. 29. Zebranie zespołu lub kierownik zespołu adwokackiego może udzielić członkowi zespołu lub aplikantowi adwokackiemu ostrzeżenia.

Art. 30. Kierownik zespołu reprezentuje zespół, kieruje jego pracami, prowadzi sprawy gospodarcze i finansowe zespołu i przewodniczy na zebraniach zespołu.

Art. 31. Rada adwokacka odwołuje kierownika zespołu lub jego zastępcę. Odwołanie następuje w szczególności gdy kierownik zespołu lub zastępca zaniedbuje lub narusza swe obowiązki albo jeżeli tego wymaga interes społeczny.

Art. 32. Rada adwokacka dokonuje wizytacji zespołów adwokackich w sposób ustalony regulaminem uchwalonym przez Naczelną Radę Adwokacką.

Art. 33. 1. Rozwiązanie zespołu następuje na skutek:

- 1) uchwały zebrania zespołu,
- 2) uchwały rady adwokackiej,
- 3) decyzji Ministra Sprawiedliwości.

2. Od uchwały rady adwokackiej w sprawie rozwiązania zespołu przysługuje zespołowi odwołanie.

Rozdział 3.

Wojewódzkie izby adwokackie.

Art. 34. 1. Adwokaci i aplikanci adwokaccy, mający siedzibę na obszarze województwa, stanowią wojewódzką izbę adwokacką.

2. Adwokaci i aplikanci mający siedzibę na obszarze miasta wyłączonego z województwa i na obszarze województwa, z którego dane miasto zostało wyłączone, tworzą jedną izbę adwokacką.

Art. 35. Siedzibą wojewódzkiej izby adwokackiej jest miasto wojewódzkie.

Art. 36. Organami wojewódzkiej izby adwokackiej są:

- 1) zgromadzenie delegatów,
- 2) rada adwokacka,
- 3) komisja rewizyjna,
- 4) komisja dyscyplinarna.

Art. 37. 1. Zgromadzenie delegatów tworzą:

- 1) delegaci wybrani przez zebrania poszczególnych zespołów adwokackich,
- 2) delegaci wybrani przez adwokatów zatrudnionych w poszczególnych społecznych biurach pomocy prawnej,
- 3) delegaci wybrani przez adwokatów nie wykonujących zawodu w zespołach adwokackich ani w społecznych biurach pomocy prawnej.

2. Delegaci są wybierani przed każdym zgromadzeniem. Liczbę delegatów dla poszczególnych izb adwokackich określi regulamin uchwalony przez Naczelną Radę Adwokacką.

Art. 38. Do zakresu działania zgromadzenia delegatów należy:

- 1) wybór członków i zastępców członków rady adwokackiej, komisji rewizyjnej i komisji dyscyplinarnej,
- 2) uchwalanie budżetu izby i ustalanie wysokości składki rocznej na potrzeby izby,
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie corocznych sprawozdań z działalności rady adwokackiej,
- 4) zatwierdzanie — po wysłuchaniu wniosków komisji rewizyjnej — zamknięć rachunkowych i udzielanie radzie adwokackiej absolutorium.

Art. 39. 1. Zgromadzenie delegatów zwołuje dziekan rady adwokackiej.

2. Zgromadzenie delegatów odbywa się w siedzibie izby.

Art. 40. 1. Zwyczajne zgromadzenie delegatów odbywa się raz do roku.

2. Nadzwyczajne zgromadzenie delegatów zwołuje się na żądanie: Ministra Sprawiedliwości, Naczelnej Rady Adwokackiej, rady adwokackiej lub komisji rewizyjnej. Zgromadzenie będzie zwołane w ciągu sześciu tygodni od zgłoszenia żądania.

Art. 41. Rada adwokacka składa się z sześciu do czterech do pięciu członków i z trzech do pięciu zastępców. Liczbę członków każdej rady adwokackiej i ich zastępców określi regulamin uchwalony przez Naczelną Radę Adwokacką. Ponadto w skład rady adwokackiej wchodzi z urzędu prezes komisji dyscyplinarnej.

Art. 42. 1. Rada adwokacka wybiera ze swego grona dziekana, jednego lub dwóch wicedziekanów, sekretarza, skarbnika i rzecznika dyscyplinarnego, a ponadto wyznacza spośród adwokatów zastępców rzecznika dyscyplinarnego.

2. O dokonanej wyborze rada adwokacka zawiadamia Ministra Sprawiedliwości, Naczelną Radę Adwokacką oraz prezesa właściwego sądu wojewódzkiego i właściwego prokuratora wojewódzkiego.

Art. 43. Do zakresu działania rady adwokackiej należą wszystkie sprawy adwokatury, których ustawa nie zastrzega innym organom adwokatury lub organom państwowym.

Art. 44. 1. Do ważności uchwały rady adwokackiej wymagana jest obecność większości członków, w tym dziekana lub wicedziekana.

2. Uchwała rady adwokackiej zapada większością głosów; w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Art. 45. 1. Od uchwały rady adwokackiej, podjętej w pierwszej instancji, służy zainteresowanemu odwołanie do Naczelnej Rady Adwokackiej, a w wypadku gdy uchwała dotyczy odmowy wpisu na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich, zainteresowanemu służy odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, który może przekazać sprawę do ponownego rozpoznania lub wydać własną decyzję i w razie uwzględnienia odwołania od uchwały rady odmawiającej wpisu na listę adwokatów wyznaczyć odwołującemu się siedzibę.

2. Uchwała rady adwokackiej w sprawie wpisu na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich powinna być wydana w ciągu dwumiesięcznego terminu od daty złożenia wniosku o wpis.

Art. 46. 1. Dziekan reprezentuje radę adwokacką, kieruje jej pracami, przewodniczy na jej posiedzeniu oraz wykonywa czynności przewidziane w niniejszej ustawie.

2. Wicedziekan jest stałym zastępcą dziekana.

Art. 47. 1. Minister Sprawiedliwości może rozwiązać wojewódzką radę adwokacką, jeżeli rada przez swoje działanie lub zaniechanie narusza prawo lub zagraża interesowi społecznemu.

2. W wypadku rozwiązania wojewódzkiej rady adwokackiej Minister Sprawiedliwości przekazuje czasowo wykonywanie czynności rozwiązanej rady wyznaczonym przez siebie osobom spośród adwokatów lub sędziów i powierza jednej z nich pełnienie obowiązków dziekana rady adwokackiej.

3. Adwokat powołany do pełnienia czynności określonych w ust. 2 nie może odmówić objęcia tego stanowiska. Minister Sprawiedliwości może z ważnych powodów zwolnić adwokata od tego obowiązku.

4. W razie rozwiązania rady nowe wybory do rady odbędą się w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości, jednak nie później niż w ciągu sześciu miesięcy od daty rozwiązania rady.

Art. 48. 1. Rada adwokacka prowadzi listę adwokatów i aplikantów adwokackich.

2. Rada adwokacka zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o zmianach w tych listach.

Art. 49. Do zakresu działania komisji rewizyjnej należy kontrola działalności finansowej i gospodarczej rady adwokackiej.

Art. 50. 1. Komisja rewizyjna składa się z trzech członków i dwóch zastępców.

2. Komisja rewizyjna wybiera spośród swych członków przewodniczącego i jego zastępcę.

Art. 51. Do zakresu działania komisji dyscyplinarnej należy wydawanie orzeczeń w sprawach dyscyplinarnych członków izby oraz rozpoznawanie odwołań od orzeczeń dyscyplinarnych wydanych w trybie art. 98 ust. 1.

Art. 52. Liczbę członków wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej i ich zastępców dla poszczególnych izb adwokackich określi regulamin uchwalony przez Naczelną Radę Adwokacką.

Art. 53. 1. Członkowie wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej wybierają spośród siebie prezesa i jednego lub dwóch wiceprezesów.

2. Prezes kieruje pracami komisji dyscyplinarnej, w szczególności wyznacza składy sądzące i terminy rozpraw oraz powołuje protokolantów spośród członków izby.

3. Wojewódzka komisja dyscyplinarna orzeka w kompletach składających się z trzech członków.

Rozdział 4.

Naczelna Rada Adwokacka.

Art. 54. Naczelną Radę Adwokacką tworzą:

- 1) dziekan rad adwokackich,
- 2) dziewięciu adwokatów wybranych przez dziekanów rad adwokackich.

Art. 55. 1. Do zakresu działania Naczelnej Rady Adwokackiej należy:

- 1) reprezentowanie adwokatury,
- 2) wybór Wyższej Komisji Dyscyplinarnej,
- 3) wybór Komisji Rewizyjnej Naczelnej Rady Adwokackiej,
- 4) nadzór i koordynowanie działalności wojewódzkich rad adwokackich,
- 5) nadzór nad szkoleniem aplikantów adwokackich przez rady adwokackie,
- 6) uchwalanie regulaminów dotyczących działalności adwokatury i jej organów,
- 7) udzielanie na żądanie Ministra Sprawiedliwości opinii o projektach aktów prawodawczych oraz przedstawianie Ministrowi Sprawiedliwości postulatów w dziedzinie ustawodawczej,
- 8) rozpoznawanie odwołań od uchwał rad adwokackich,
- 9) rozporządzanie i zarząd majątkiem Naczelnej Rady Adwokackiej,
- 10) uchwalanie budżetu Naczelnej Rady Adwokackiej i określanie udziału poszczególnych izb adwokackich w pokrywaniu jej wydatków budżetowych,

11) rozpoznawanie sprawozdań i wniosków Komisji Rewizyjnej Naczelnej Rady Adwokackiej.

2. Siedzibą Naczelnej Rady Adwokackiej jest Warszawa.

Art. 56. 1. Naczelna Rada Adwokacka wybiera ze swego grona prezydium w składzie: prezesa, dwóch wiceprezesów, sekretarza, skarbnika i rzecznika dyscyplinarnego. Ponadto w skład prezydium wchodzi z urzędu Prezes Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

2. Naczelna Rada Adwokacka wyznacza spośród adwokatów zastępców rzecznika dyscyplinarnego.

3. Prezydium sprawuje czynności należące do zakresu działania Naczelnej Rady Adwokackiej, z wyjątkiem wymienionych w art. 55 ust. 1 pkt 2, 3, 6, 10 i 11.

4. Uchwały Prezydium podjęte w zakresie jego działania mają moc uchwał Naczelnej Rady Adwokackiej.

Art. 57. Naczelna Rada Adwokacka zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o swym ukonstytuowaniu się.

Art. 58. 1. Naczelna Rada Adwokacka ustali w drodze regulaminu liczbę stałe urzędujących członków wojewódzkich i naczelnych organów adwokatury oraz zasady ich wynagradzania.

2. Naczelna Rada Adwokacka powoła centralny zespół wizytatorów i w miarę potrzeby zespoły wizytatorów przy poszczególnych radach adwokackich.

3. Wizytatorzy sprawują z ramienia organów samorządu adwokackiego i pod ich kierunkiem kontrolę nad ścisłym wykonywaniem przez zespoły adwokackie przepisów o adwokaturze.

4. Szczegółowy zakres działania oraz zasady wynagradzania wizytatorów określi regulamin uchwalony przez Naczelną Radę Adwokacką.

Art. 59. Uchwalone przez Naczelną Radę Adwokacką regulaminy podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 60. 1. Naczelna Rada Adwokacka uchyla uchwały wojewódzkich rad adwokackich sprzeczne z prawem lub interesem społecznym.

2. Prezydium może z przyczyn wymienionych w ust. 1 zawiesić wykonanie uchwały rady adwokackiej; w tym wypadku przedstawia sprawę do decyzji Naczelnej Rady Adwokackiej na najbliższym jej posiedzeniu.

Art. 61. 1. Wyższa Komisja Dyscyplinarna w składzie trzech członków rozpoznaje jako instancja druga i ostatnia sprawy rozpoznawane w pierwszej instancji przez wojewódzkie komisje dyscyplinarne.

2. Wyższa Komisja Dyscyplinarna składa się z dwudziestu trzech członków.

3. Członkowie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej wybierają spośród siebie prezesa i jednego lub dwóch wiceprezesów.

Art. 62. 1. Komisja Rewizyjna Naczelnej Rady Adwokackiej wykonuje kontrolę finansowej i gospodarczej działalności tej Rady.

2. Komisja Rewizyjna składa się z pięciu członków i dwóch zastępców.

3. Komisja Rewizyjna składa Naczelnej Radzie Adwokackiej sprawozdanie z wyników każdorazowej kontroli wraz z wnioskami.

Rozdział 5.

Wpis na listę adwokatów.

Art. 63. Na listę adwokatów może być wpisany ten, kto:

- 1) daje rękojmię wykonywania zawodu adwokata zgodnie z zadaniami adwokatury w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 2) posiada obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw publicznych i obywatelskich praw honorowych oraz ma pełną zdolność do czynności prawnych,
- 3) jest nieskazitelnego charakteru,
- 4) ukończył wyższe studia prawnicze z przepisanyymi egzaminami,
- 5) odbył aplikację sądową i złożył egzamin sędziowski lub odbył aplikację prokuratorską i złożył egzamin prokuratorski, a następnie — trzyletnią aplikację adwokacką zakończoną egzaminem adwokackim.

Art. 64. 1. Wymogów odbycia aplikacji sądowej i złożenia egzaminu sędziowskiego oraz odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego nie stosuje się do:

- 1) profesorów lub docentów nauk prawnych na polskich uniwersytetach państwowych albo w Polskiej Akademii Nauk,
- 2) osób, które co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowisko sędziego lub prokuratora, wiceprokuratora lub podprokuratora w powszechnym wymiarze sprawiedliwości lub wojskowej służbie sprawiedliwości albo też stanowisko sędziego w sądach ubezpieczeń społecznych bądź stanowisko rzecznika interesu publicznego lub jego zastępcy przy Trybunale Ubezpieczeń Społecznych.

2. Wymogów odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego nie stosuje się do osób, które posiadają kwalifikacje sędziowskie i co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowisko prezesa, wiceprezesa, arbitra państwowego lub arbitra okręgowego w państwowych komisjach arbitrażowych.

Art. 65. 1. Osoby zajmujące stanowiska sędziów i prokuratorów, wiceprokuratorów lub podprokuratorów w powszechnym wymiarze sprawiedliwości lub wojskowej służbie sprawiedliwości, o ile odpowiadają wymaganiom art. 63 pkt 4 i art. 64 ust. 1 pkt 2, będą w okresie dwóch lat po opuszczeniu tych stanowisk wpisane na swój wniosek na listę adwokatów, po uzyskaniu na to zgody Ministra Sprawiedliwości.

2. Osoby wymienione w ust. 1 po upływie dwóch lat od chwili opuszczenia uprzednio zajmowanych stanowisk będą wpisane na swój wniosek na listę adwokatów, chyba że przestały odpowiadać warunkom art. 63 pkt 1—3.

3. Osoby wymienione w ust. 1 nie mogą w ciągu dwóch lat od opuszczenia stanowisk w organach wymiaru sprawiedliwości uzyskać wpisu na listę adwokatów z siedzibą w okręgu tej izby adwokackiej, w której zajmowały te stanowiska w okresie ostatniego roku.

4. Minister Sprawiedliwości w szczególnie uzasadnionych wypadkach może wyrazić zgodę na odstąpienie od zasady ustalonej w ust. 3.

5. Przepisów ust. 1—4 nie stosuje się do sędziów Sądu Najwyższego nie wybranych na następną kadencję tego Sądu.

Art. 66. 1. Wymogów odbycia aplikacji sądowej, złożenia egzaminu sędziowskiego i odbycia aplikacji adwokackiej nie stosuje się do:

- 1) osób, które po odbyciu aplikacji notarialnej, zakończonej przepisaniem egzaminem, pozostawały co najmniej przez trzy lata na stanowisku notariusza,
- 2) osób, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych przez okres siedmiu lat pracowały w charakterze radcy prawnego do dnia wejścia w życie ustawy.

2. Wymogu odbycia aplikacji adwokackiej nie stosuje się do osób, które ukończyły aplikację sądową, złożyły egzamin sędziowski i przez okres pięciu lat zajmowały stanowisko radcy prawnego.

Art. 67. 1. O wpisie na listę adwokatów decyduje rada adwokacka.

2. Rada adwokacka podejmując uchwałę dotyczącą wpisu na listę adwokatów wyznacza równocześnie siedzibę, kierując się koniecznością prawidłowego rozmieszczenia adwokatów dla zapewnienia ludności należytej pomocy prawnej.

Art. 68. 1. Wojewódzka rada adwokacka zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale postanawiającej wpis na listę adwokatów.

2. Wpis na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich uważa się za dokonany, jeżeli Minister Sprawiedliwości nie sprzeciwi się wpisowi w ciągu dni trzydziestu od otrzymania uchwały rady wraz z aktami osobowymi wpisanego. Sprzeciw wymaga uzasadnienia.

Rozdział 6.

Praca zawodowa adwokata.

Art. 69. 1. Adwokat korzysta przy wykonywaniu zawodu adwokackiego z wolności słowa i pisma w granicach, określonych przez zadania adwokatury, przez przepisy prawne i rzeczową potrzebę.

2. Nadużycie tej wolności, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę strony, jej pełnomocnika lub obrońcy, świadka albo biegłego, podlega ściganiu tylko w drodze dyscyplinarnej.

3. Wszelkie inne nadużycie tej wolności podlega ściganiu w drodze sądowej i dyscyplinarnej.

Art. 70. Osoby wpisane na listę adwokatów, zajmujące stanowiska:

- 1) pracownika nauki,
- 2) pracownika organu administracji państwowej, państwowych przedsiębiorstw i instytucji oraz innych zakładów pracy, a także organizacji spółdzielczej i członka spółdzielni pracy,
- 3) radcy prawnego,

pozostają na liście adwokatów, ale w tym okresie nie mogą wykonywać zawodu adwokata.

Art. 71. Adwokat nie może wykonywać zawodu, jeżeli jego małżonek pełni funkcje sędziowskie lub prokuratorskie.

Art. 72. Adwokat nie może wykonywać zawodu w okręgu tej izby adwokackiej, w którym spokrewniona z nim osoba do drugiego stopnia lub spowinowacana w pierwszym stopniu pełni funkcje sędziowskie lub prokuratorskie.

Art. 73. 1. Adwokat wykonujący zawód adwokata powinien zamieszkiwać w wyznaczonej mu siedzibie, a gdy jest członkiem zespołu, w siedzibie tego zespołu.

2. Rada adwokacka może z ważnych powodów zezwolić adwokatowi na zamieszkanie w pobliżu miejscowości, w której ma siedzibę, ale tylko w okręgu swojej izby.

3. Naczelna Rada Adwokacka w uzasadnionych wypadkach może zezwolić adwokatowi na zamieszkanie w okręgu

izby, której nie jest członkiem, o ile miejscowość zamieszkania jest położona w pobliżu miejscowości, w której ma siedzibę.

Art. 74. 1. Adwokat za zgodą rady adwokackiej może przenieść się do innego zespołu w okręgu swej izby.

2. Rada adwokacka może przenieść adwokata do innego zespołu lub do innej miejscowości w okręgu wojewódzkiej izby adwokackiej, jeżeli tego wymaga interes społeczny.

3. Naczelna Rada Adwokacka może przenieść adwokata do innej miejscowości, jeżeli tego wymaga interes społeczny. W wypadku przeniesienia adwokata poza dotychczasowy okręg wojewódzkiej izby adwokackiej, Naczelna Rada Adwokacka winna podjąć starania o uzyskanie przez adwokata mieszkania w nowej siedzibie oraz pokryć koszty przeprowadzki. Przepisu tego nie stosuje się w wypadku przeniesienia siedziby adwokata w trybie art. 94 ust. 1 pkt 5.

4. Od uchwały podjętej przez Naczelną Radę Adwokacką stosownie do ust. 3 służy adwokatowi odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, który może przekazać sprawę do ponownego rozpoznania lub wydać własną decyzję.

Art. 75. 1. Adwokat może przenieść siedzibę do okręgu innej izby za zgodą rady adwokackiej izby, w której ma siedzibę, oraz rady adwokackiej izby, do której zamierza się przenieść.

2. Po wyrażeniu zgody na przeniesienie siedziby przez obie rady adwokackie następuje skreślenie z listy adwokatów dotychczasowej izby oraz wpisanie na listę adwokatów izby, do której adwokat przenosi siedzibę.

Art. 76. 1. Adwokat — członek zespołu ma prawo do:

- 1) udziału w dochodach zespołu,
- 2) corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 30 dni kalendarzowych,
- 3) uczestniczenia w dochodach zespołu w razie czasowej niezdolności do pracy spowodowanej chorobą w okresie, w którym przysługuje prawo do wynagrodzenia pracownikiem umysłowym.

2. Sposób uczestniczenia w dochodach zespołu w okresie pracy, choroby i urlopu wypoczynkowego określi Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia.

Art. 77. 1. Adwokaci, członkowie zespołów oraz członkowie ich rodzin mają na równi z pracownikami prawo do świadczeń z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa — z ubezpieczenia rodzinnego oraz z powszechnego zaopatrzenia emerytalnego pracowników i ich rodzin, przy czym przy ustaleniu prawa do świadczeń i ich wysokości pracę w zespołach po dniu wejścia w życie ustawy traktuje się na równi z zatrudnieniem, a wynagrodzenie z tego tytułu na równi z wynagrodzeniem z tytułu zatrudnienia.

2. Składki na ubezpieczenia społeczne pokrywają zespoły adwokackie.

Rozdział 7.

Skreślenie z listy adwokatów.

Art. 78. 1. Rada adwokacka skreśli adwokata z listy w wypadku:

- 1) śmierci,
- 2) zgłoszenia wystąpienia z adwokatury,
- 3) przeniesienia siedziby do innej wojewódzkiej izby adwokackiej,
- 4) zajmowania stanowiska: sędziego, notariusza, prokuratora, wiceprokuratora, podprokuratora, referendarza śledczego oraz asesora sądowego, notarialnego i prokuratury,
- 5) powołania do wojskowej służby zawodowej,
- 6) utraty obywatelstwa polskiego,

- 7) utraty z mocy wyroku sądowego praw publicznych i obywatelskich praw honorowych albo prawa wykonywania zawodu,
- 8) gdy adwokat nie daje rękąmi wykonywania zawodu adwokata zgodnie z zadaniami adwokatury w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 9) ubezwłasnowolnienia,
- 10) orzeczenia dyscyplinarnego o wydaleniu z adwokatury lub pozbawieniu prawa wykonywania zawodu,
- 11) wyjazdu adwokata na dłuższy okres za granicę i nieprzystąpienia do wykonywania zawodu w terminie określonym przez radę.

2. Skreślenie z listy adwokatów z powodów wymienionych w ust. 1 pkt 2 i 3 nie może nastąpić w czasie trwającego się przeciwko adwokatowi postępowania dyscyplinarnego.

Art. 79. 1. Adwokat skreślony z przyczyn wymienionych w art. 78 ust. 1 pkt 2, 4 i 5 podlega na swój wniosek ponownemu wpisaniu na listę adwokatów, chyba że przestał odpowiadać warunkom art. 63 pkt 1—3.

2. Przy ponownym wpisaniu na listę adwokatów osoby skreślone z listy w związku z objęciem stanowisk wymienionych w art. 78 ust. 1 pkt 4 i 5 zachowują na swój wniosek prawo do siedziby, jaką miały w chwili skreślenia z listy, o ile nie stoją temu na przeszkodzie przepisy art. 65 ust. 3.

3. Uchwała rady adwokackiej o ponownym wpisaniu będzie powzięta w ciągu dni trzydziestu od daty złożenia wniosku. Przepisy art. 65 ust. 1 nie mają w tych wypadkach zastosowania.

Art. 80. Rada adwokacka może skreślić adwokata z listy na skutek:

- 1) wyroku skazującego — w którym nie orzeczono kar dodatkowych utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych lub utraty prawa wykonywania zawodu,
- 2) trzykrotnego ukarania dyscyplinarnego za czyny tego samego rodzaju lub za czyny podrywające w poważny sposób zaufanie do obwinionego jako adwokata.

Art. 81. 1. Od uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej o skreśleniu z listy adwokatów podjętej na podstawie art. 78 ust. 1 pkt 8 służy adwokatowi odwołanie do Sądu Najwyższego.

2. Od uchwały rady adwokackiej lub Naczelnej Rady Adwokackiej odmawiającej skreślenia z listy adwokatów Minister Sprawiedliwości może wnieść odwołanie do Sądu Najwyższego w ciągu dni trzydziestu od dnia otrzymania uchwały.

3. Naczelna Rada Adwokacka może wnieść w tym samym terminie odwołanie do Sądu Najwyższego od uchwały rady adwokackiej odmawiającej skreślenia z listy adwokatów.

4. Przy rozpoznawaniu odwołania przez Sąd Najwyższy stosuje się przepis art. 104.

Art. 82. W sprawach dotyczących skreślenia z listy adwokatów nie stosuje się art. 14.

Art. 83. Rada adwokacka może zawiesić tymczasowo adwokata w wykonywaniu czynności zawodowych w wypadku wszczęcia postępowania o jego ubezwłasnowolnienie.

Rozdział 8.

Aplikacja adwokacka.

Art. 84. Na listę aplikantów adwokackich może być wpisany ten, kto odpowiada wymogom art. 63 pkt 1—4 oraz odbył aplikację sądową zakończoną złożeniem egzaminu

sędziowskiego lub aplikację prokuratorską zakończoną złożeniem egzaminu prokuratorskiego.

Art. 85. Do aplikantów adwokackich stosuje się odpowiednio przepisy art. 6, 7, 67, 68, 74, 78 ust. 2 i art. 80—83.

Art. 86. Aplikant adwokacki nie może bez zezwolenia rady adwokackiej podejmować się zajęć ubocznych.

Art. 87. 1. Aplikacja adwokacka polega na zaznajomieniu się ze wszystkimi działami czynności adwokackich oraz zasadami wykonywania zawodu adwokata.

2. Ogólne kierownictwo kształcenia aplikantów należy do rady adwokackiej.

Art. 88. Dziekan rady dokonywa przydziału aplikanta do zespołu adwokackiego lub do społecznego biura pomocy prawnej, uwzględniając w miarę możliwości życzenia kierownika zespołu lub biura i aplikanta.

Art. 89. 1. Kierowanie pracą aplikanta należy do kierownika zespołu lub społecznego biura pomocy prawnej.

2. Aplikanci adwokacy zatrudnieni w zespole pobierają wynagrodzenie z Centralnego Funduszu Szkolenia Aplikantów Adwokackich.

3. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do aplikantów adwokackich zatrudnionych w zespołach stosuje się ogólne przepisy ustawodawstwa pracy dotyczące pracowników umysłowych.

Art. 90. 1. Aplikant adwokacki może w pierwszym roku aplikacji zastępować adwokata w sądzie powiatowym, w sądzie okręgowym ubezpieczeń społecznych, w sądzie wojewódzkim orzekającym jako druga instancja i przed organami administracji państwowej, a począwszy od drugiego roku aplikacji ponadto w sądzie wojewódzkim orzekającym jako pierwsza instancja.

2. Upoważnienia do zastępowania udziela aplikantowi adwokat prowadzący sprawę za zgodą kierownika zespołu lub społecznego biura pomocy prawnej.

Art. 91. 1. Rada adwokacka skreśli aplikanta adwokackiego z listy wskutek:

- 1) okoliczności wymienionych w art. 78 ust. 1,
- 2) nieprzystąpienia bez usprawiedliwionej przyczyny do egzaminu adwokackiego w ciągu roku od zakończenia aplikacji lub do ponownego egzaminu w terminie, wyznaczonym przez komisję egzaminacyjną,
- 3) niepomyślnego wyniku egzaminu, jeżeli ponowne przystąpienie jest niedopuszczalne w myśl art. 92.

2. Rada adwokacka ponadto skreśli z listy aplikanta, który w ciągu roku od daty złożenia egzaminu adwokackiego nie został wpisany na listę adwokatów.

Art. 92. Egzamin adwokacki może być powtórzony w razie niepomyślnego wyniku jeden raz. Komisja egzaminacyjna może jednak wyjątkowo, z ważnych przyczyn, dopuścić aplikanta do egzaminu w trzecim, wyznaczonym przez siebie terminie.

Rozdział 9.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 93. 1. Adwokaci i aplikanci adwokacy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, interesem mas pracujących, z zasadami słuszności lub godności bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

2. W postępowaniu dyscyplinarnym może być wydana orzeczenie o wydaleniu z adwokatury ze względu na czyn popełniony przed wpisem na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich, jeżeli czyn ten nie był znany radzie adwokackiej w chwili wpisu, a stanowiłby przeszkodę dla wpisu.

Art. 94. 1. Kary dyscyplinarne są następujące:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) kara pieniężna,
- 4) zawieszenie w czynnościach zawodowych na okres od trzech miesięcy do lat dwóch,
- 5) przeniesienie siedziby,
- 6) pozbawienie prawa wykonywania zawodu adwokata na okres od jednego roku do lat pięciu,
- 7) wydalenie z adwokatury.

2. Adwokat i aplikant adwokacki, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych, jeżeli tego wymaga interes społeczny.

3. Postanowienie komisji dyscyplinarnej o tymczasowym zawieszeniu jest natychmiast wykonalne.

Art. 95. 1. Kara nagany oraz kara przeniesienia siedziby pociągają za sobą utratę prawa wybieralności do organów adwokatury na przeciąg lat trzech od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

2. Kara pieniężna może być orzeczona jako kara zasadnicza lub dodatkowa. Karę pieniężną wymierza się w granicach od 1.000 do 5.000 zł. Wpływy z kar pieniężnych rada adwokacka przekazuje na cele społeczne.

3. Adwokat ukarany karą zawieszenia w czynnościach zawodowych traci prawo wybieralności do organów adwokatury na okres sześciu lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

4. Adwokat zawieszony w czynnościach zawodowych nie może występować przed sądem lub innymi organami państwowymi. W okresie zawieszenia adwokat może wykonywać inne czynności zleczone przez kierownika zespołu.

5. Kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu pociąga za sobą skreślenie z listy adwokatów oraz utratę prawa wybieralności do organów adwokatury na zawsze. Po odbyciu kary ukarany może ubiegać się o ponowny wpis na listę adwokatów.

6. Kara wydalenia z adwokatury pociąga za sobą skreślenie z listy adwokatów bez prawa do ponownego wpisu.

Art. 96. 1. Za udzielenie klientowi odpłatnej pomocy bez wiedzy kierownika zespołu albo za przyjęcie od klienta korzyści materialnej nie może być wymierzona kara niższa niż pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

2. Przy powtórnym dokonaniu przez adwokata czynu określonego w ust. 1 i po uprzednim ukaraniu za taki sam czyn nie może być wymierzona kara niższa niż wydalenie z adwokatury.

Art. 97. 1. W stosunku do aplikantów adwokackich nie orzeka się kary pieniężnej i kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

2. Przepisy o zawieszeniu adwokatów w czynnościach zawodowych stosuje się odpowiednio do aplikantów adwokackich, przy czym czasu trwania zawieszenia aplikanta w czynnościach nie zalicza się do okresu obowiązkowej aplikacji.

Art. 98. 1. Dziekan rady adwokackiej może członkowi izby wymierzyć karę upomnienia lub nagany.

2. Od kar upomnienia i nagany, wymierzonych w trybie przewidzianym w ust. 1, służy obwinionemu odwołanie do wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej, która orzeka w tych sprawach jako druga i ostatnia instancja.

3. Orzeczenie o ukaraniu wydane w trybie przewidzianym w ust. 1 traci moc, jeżeli w terminie czterdziestu dni od dnia doręczenia wniesiony zostanie sprzeciw przez Rzecznika Dyscyplinarnego Naczelnej Rady Adwokackiej, przez prokuratora lub pokrzywdzonego.

4. Wniesienie sprzeciwu przewidzianego w ust. 3 pociąga za sobą konieczność przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego w trybie zwykłym.

Art. 99. 1. Minister Sprawiedliwości może:

- 1) polecić wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu,
- 2) po zapoznaniu się z wyjaśnieniami obwinionego zawiesić tymczasowo w wykonywaniu czynności zawodowych adwokata lub aplikanta adwokackiego, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, jeżeli tego wymaga interes społeczny.

2. Tymczasowe zawieszenie ustaje z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.

3. Komisja dyscyplinarna może po wstępnym zbadaniu sprawy złożyć do Ministra Sprawiedliwości wniosek wraz z uzasadnieniem o uchylenie tymczasowego zawieszenia.

Art. 100. 1. Postępowanie dyscyplinarne toczy się niezależnie od postępowania karnego o ten sam czyn, może jednak być zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.

2. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego z powodu czynu, związanego ze sprawowaniem urzędu lub mandatu publicznego, zanim właściwa władza dyscyplinarna lub sąd nie wyda orzeczenia.

Art. 101. 1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczynają się, a wszczęte umarzają, jeżeli zaszła okoliczność, która według kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.

2. W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarnego postanowienie o umorzeniu tramoc i postępowanie toczy się nadal, jeżeli tego żąda w terminie dwumiesięcznym od dnia zgonu obwinionego jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.

Art. 102. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili popełnienia przewinienia upłynęło lat pięć.

2. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie karne.

3. Przedawnienie dyscyplinarne przerywa każda czynność organu powołanego do ścigania przewinienia.

4. Przedawnienie dyscyplinarne nie biegnie w czasie, gdy adwokat z mocy ustawy nie może być pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 103. 1. Rewizję nadzwyczajną od prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego może wnieść Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej lub Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z powodu pogwałcenia istotnych przepisów prawa lub oczywistej niesłuszności orzeczenia.

2. Rewizja nadzwyczajna na niekorzyść obwinionego może być wniesiona w ciągu sześciu miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.

Art. 104. Rewizję nadzwyczajną rozpoznaje Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów. Sędziów, ich zastępców i kolejność zastępstwa w tych sprawach wyznacza Kolegium Administracyjne Sądu Najwyższego w podziale czynności.

Art. 105. 1. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym jest rzecznik dyscyplinarne.

2. W postępowaniu przed wojewódzką komisją dyscyplinarną może brać udział jako oskarżyciel także prokurator delegowany przez prokuratora wojewódzkiego, a w postępowaniu przed Wyższą Komisją Dyscyplinarną — prokurator delegowany przez Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

3. Udział prokuratora w postępowaniu jest niezależny od udziału rzecznika dyscyplinarnego.

Art. 106. 1. Po upływie pięciu lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego orzekającego karę upomnienia, nagany lub karę pieniężną oraz po upływie ośmiu lat po odbyciu kary zawieszenia w czynnościach zawodowych lub przeniesienia siedziby następuje zatarcie skazania, jeżeli adwokat lub aplikant adwokacki nie zostanie w tym czasie skazany.

2. Orzeczona kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu oraz wydalenia z adwokatury nie ulega zatarcu.

Rozdział 10.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 107. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) zasady i tryb opłacania przez zespoły adwokackie składek na ubezpieczenia społeczne oraz wysokość tych składek,
- 2) zasady i tryb zaliczania niektórych okresów do okresów pracy w zespołach adwokackich przy ustalaniu uprawnień emerytalnych, szczególnie przypadki przyznawania świadczeń emerytalnych adwokatom, którzy nie nabyli uprawnień do tych świadczeń, oraz wysokość tych świadczeń.

Art. 108. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia:

- 1) zasady tworzenia, zakresu działania, organizacji, funkcjonowania i rozwiązywania zespołów adwokackich,
- 2) zasady tworzenia, zakresu działania, organizacji, funkcjonowania i likwidacji społecznych biur pomocy prawnej,
- 3) opłaty za czynności zespołów adwokackich i społecznych biur pomocy prawnej,
- 4) szczegółowe przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym,
- 5) wzory pieczęci Naczelnej Rady Adwokackiej, rad adwokackich i komisji dyscyplinarnych,
- 6) strój adwokatów podczas rozpraw.

Art. 109. 1. Adwokaci i aplikanci adwokaccy wpisani na listę w dniu wejścia w życie ustawy są adwokatami i aplikantami adwokackimi w rozumieniu ustawy o ustroju adwokatury.

2. Aplikanci adwokaccy, wpisani na listę aplikantów adwokackich przed dniem 1 lipca 1961 r., odbywają aplikację na zasadach obowiązujących do dnia 20 grudnia 1958 r.

3. Aplikanci adwokaccy, wpisani na listę aplikantów adwokackich po dniu 1 lipca 1961 r., a przed dniem wejścia w życie ustawy, odbywają dwuletnią aplikację adwokacką.

Art. 110. 1. Adwokaci wykonujący dotychczas zawód indywidualnie mogą nadal prowadzić indywidualne kancela-

rie adwokackie w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy.

2. W uzasadnionych wypadkach Minister Sprawiedliwości na wniosek adwokata, zaopiniowany przez Naczelną Radę Adwokacką, może ten okres przedłużyć.

Art. 111. Adwokat wykonujący zawód indywidualnie, przenosząc siedzibę lub wydalając się z niej na czas ponad sześć tygodni, ustanowi innego adwokata swym zastępcą i zawiadomi o tym radę adwokacką.

Art. 112. 1. Rada adwokacka ustanowi z urzędu zastępcę dla adwokata wykonującego zawód indywidualnie w wypadku skreślenia go z listy lub zawieszenia w czynnościach zawodowych.

2. Rada adwokacka może również ustanowić zastępcę dla adwokata wykonującego zawód indywidualnie, który czasowo nie ma możliwości wykonywania zawodu lub nie ustanowił zastępcy w wypadku określonym w art. 111.

3. Uchwała rady zastępuje substytucję udzieloną przez adwokata.

4. Zastępca zawiadomi niezwłocznie klientów zastępowanego adwokata o przyjęciu zastępstwa.

Art. 113. 1. Wybory do organów adwokatury odbędą się w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Dotychczasowe organy adwokatury działają do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.

Art. 114. 1. Traci moc ustawa z dnia 27 czerwca 1950 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. z 1959 r. Nr 8, poz. 41 i z 1962 r. Nr 66, poz. 329).

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, o ile nie są sprzeczne z niniejszą ustawą.

Art. 115. W ustawie z dnia 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. Nr 7, poz. 41, z 1956 r. Nr 44, poz. 201 i z 1959 r. Nr 11, poz. 60) w art. 10a ust. 1 skreśla się pkt 1, a pkt 2, 3 i 4 otrzymują kolejną numerację 1, 2 i 3.

Art. 116. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1964 r., jednak przepisy art. 71 i 72 wejdą w życie z dniem 1 stycznia 1965 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*